

Afdeling Economie en Werk
Behandeld door F.M. Dieleman
Telefoonnummer (0318) 538 538

Documentnummer 2018\19283
Uw brief van 24 oktober 2018

Fractie Lokaal Veenendaal
t.a.v. de heer C.J. Lochtenberg

Datum 27 november 2018
Onderwerp Toetsing uitkering van de bijstand

Geachte heer Lochtenberg,

Naar aanleiding van de uitzending van Nieuwsuur d.d. 22 oktober 2018 heeft Lokaal Veenendaal vragen gesteld aan het college. Bijgaand ontvangt u de antwoorden

Wordt er bij de aanvraag en tijdens de uitkering van de bijstand gekeken of er vermogen in het buitenland van de aanvrager aanwezig is?

Antwoord

Ja, in het aanvraagformulier en tijdens de intake wordt expliciet gevraagd naar vermogen in het buitenland. Als daarop negatief wordt geantwoord en er zijn geen indicatoren dat er toch vermogen in het buitenland is, wordt hier geen verder onderzoek naar gedaan.

Indien signalen binnenkomen met betrekking tot mogelijk vermogen in het buitenland, doen we hier nader onderzoek naar. Daarvoor schakelen we het Internationaal Bureau Fraude-informatie (IBF) van UWV in. Het IBF is al vele jaren onze partner in gemeentelijke onderzoeken naar grensoverschrijdende fraude. We doen geen zaken met andere bureaus.

In 2016 is er voor de gemeente Veenendaal 1 onderzoek verricht, in 2017 2 en 2018 1.

Zo ja, wordt er teruggevorderd en met welk resultaat?

Als er uit het IBF-onderzoek daadwerkelijk vermogen in buitenland is vastgesteld, wordt er ofwel teruggevorderd of wordt het recht op bijstand ingetrokken vanaf datum vaststelling vermogen. In de praktijk is het lastig om bij geconstateerde fraude ook daadwerkelijk over te gaan tot terugvordering en het innen van de boete. Veelal wordt dan gekozen voor het beëindigen van de uitkering. In één geval is de uitkering ook daadwerkelijk beëindigd.

Dit is een bekend probleem. In een kamerbrief d.d. 18 juni 2018 'Vermogensonderzoek in het buitenland vanwege vermogensfraude in de bijstand' geeft staatssecretaris Van Ark aan dat gemeenten en SVB knelpunten ondervinden bij het terugvorderen van het bedrag van de terugvordering en de bestuurlijke boete als schuld wordt afgetrokken van het geconstateerde vermogen van de gerechtigde. Daardoor kan het vermogen van betrokkene onder de vermogensgrens komen te liggen. Dit betekent dat betrokkene weer recht heeft op algemene bijstand en dat de bijstandsuitkering wordt voortgezet. Bij een bijstandsuitkering is na toerekening van de

ophogingscomponenten echter geen dan wel een zeer beperkte beslagruimte, waardoor verrekening van de fraudeschuld met de uitkering zeer beperkt mogelijk is.

De staatssecretaris onderzoekt in overleg met gemeenten en andere uitvoeringsorganisaties of de Participatiewet hierop aangepast kan worden.

Vervolg

Mede naar aanleiding van de uitzending van Nieuwsuur meldt het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid dat het werkt aan een geactualiseerde handreiking voor gemeenten over onderzoek naar uitkeringsfraude in het buitenland.

De VNG (Kenniscentrum Handhaving en Naleving) is betrokken bij het opstellen van deze handreiking. De VNG geeft aan dat behalve het uitwisselen van informatie er niet erg veel is dat binnen Nederland kan worden gedaan om de handhavingsproblemen op te lossen. Hoofdzaak is vooral dat Nederland goede, heldere afspraken maakt met de landen waar het Internationaal Bureau Fraude-informatie namens gemeenten, UWV en SVB vermogensonderzoek wil uitvoeren. Die afspraken ontbreken vaak nog en de daar geldende lokale wet- en regelgeving maakt het vaak moeilijk om gegevens te verzamelen. Als het al lukt om die afspraken te maken, moeten we vaak nog accepteren dat de gegevens, bijvoorbeeld de kadastrale gegevens, niet van de kwaliteit zijn die wij hier in Nederland gewend zijn.

Overigens wordt in 2019 aan de raad een handhavingsplan sociaal domein/Participatiewet voorgelegd. Daarin wordt aandacht besteed aan de gemeentelijke visie op handhaving en de aanpak van fraudepreventie en frauderepressie. In dit plan wordt ook ingegaan op fraudeonderzoek naar vermogen in het buitenland.

Vragen?

Heeft u nog vragen, neemt u dan contact op met F.M. Dieleman, bereikbaar op telefoonnummer (0318) 538690.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Veenendaal,

mevrouw drs. A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

b/a
P.A. Zoon
wnd. burgemeester